

Učitel matematiky

Eduard Fuchs

Dag Hrubý oceněn Učenou společností České republiky

Učitel matematiky, Vol. 31 (2023), No. 3, 161–163

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/152008>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2023

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ*:
The Czech Digital Mathematics Library <http://dml.cz>

DAG HRUBÝ OCENĚN UČENOU SPOLEČNOSTÍ ČESKÉ REPUBLIKY

V květnu 2023 přinesla média zprávu o cenách, které udělila Učená společnost České republiky. Mezi oceněnými za pedagogickou činnost byl i emeritní ředitel gymnázia v Jevíčku RNDr. Dag Hrubý.

Jméno Daga Hrubého a jeho spojení s Jevíčkem znají stovky učitelů z celé republiky. Jeho životní osudy přitom výrazně dokreslují československé poměry ve druhé polovině 20. století. Narodil se v roce 1948 v rodině, která byla jeho štěstím a v té době i smůlou. Otec, vzdělaný a moudrý člověk, mimo jiné znalec a obdivovatel norské literatury – odtud také neobvyklé jméno Dag – byl vikářem evangelické církve. To v padesátých letech automaticky znamenalo, že po ukončení základní školy v Letohradu nebude Dag přes

veškeré vlohy přijat na gymnázium nebo jinou střední školu s maturitou. Jedinou možností bylo učiliště, a tak se Dag v Pardubicích vyučil provozním chemikem. Výuční list získal v r. 1966 a v následujících dvou letech si mohl, díky přimluvám několika slušných lidí, dodělat při zaměstnání maturitu. Díky částečnému „tání“ komunistického režimu si poté mohl v r. 1968 podat i přihlášku na vysokou školu. Přestože výrazně tíhl ke společenským vědám, zejména k historii, podal si raději přihlášku ke studiu matematiky a chemie na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci, kde byl přijat.

Studium úspěšně dokončil v r. 1973. Dnešní studenti si asi jen obtížně představí, že absolventi vysoké školy v té době nemohli nastoupit na místo, které si sami vyhledali, ale museli nastoupit na pracoviště, které jim bylo centrálně určeno v tzv. rozmisťovacím řízení. A Dag samozřejmě dostal umístěnku jinam než jeho spolužačka z fakulty a pozdější manželka. Jen díky náhodným okolnostem se dozvěděli, že v Jevíčku, pro ně do té doby neznámém malém městě na česko-moravském pomezí, bude gymnázium přibírat několik nových učitelů. A tak se budoucí manželé Hrubí jeli poprvé podívat do Jevíčka, které se posléze stalo jejich životním osudem.

Dag i jeho manželka Miluška se stávají oblíbenými učiteli tamějšího gymnázia. A Dag je brzy osobností, která výrazně překračuje rámec města a kraje, byť se jeho schopnosti mohou plně rozvinout až po r. 1989. Stává se nejprve zástupcem ředitele a v r. 1992 na dvacet let ředitelem gymnázia. V Jevíčku by se stěží našel člověk, který by ho neznal. Dag byl více než dvacet let sbormistrem místního pěveckého sdružení Ctibor, zastupitelem a členem rady města Jevíčko a organizátorem řady akcí. Jeho činnost však záhy přesáhla i místní rámec. Dag Hrubý, který se během té doby orientoval odborně stále více na matematiku, koná stovky přednášek na nejruznějších akcích v celé republice, píše odborné texty, je spoluautorem středoškolské učebnice a dalších knih. V Jevíčku organizuje celostátní semináře a konference učitelů matematiky, pořádá soustředění úspěšných řešitelů matematické olympiády, více než dvacet let je vedoucím redaktorem časopisu *Učitel matematiky*,

intenzivně se podílí na činnosti Jednoty českých matematiků a fyziků, spolupracuje na tvorbě standardů pro základní vzdělávání atd. atd. Při tom všem si udržuje široký rozhled ve školské problematice, má zcela mimořádný přehled v současné naší i zahraniční pedagogické literatuře. Bylo by nespravedlivé, kdybychom navíc nezmínili i jeho vytříbený smysl pro humor. Stovky účastníků nej-různějších konferencí si jistě vybaví skvělé přednášky jeho fiktivní postavy dr. Arne Vrbského ze Zemědělské akademie v Grünfeldu s jeho matematickým rozbořem písní se zemědělskou tematikou.

Činnost Daga Hrubého byla po zásluze oceňována a odměněna. Získal cenu ministra školství, medaili České školní inspekce, je čestným členem Jednoty českých matematiků a fyziků. Cena Učené společnosti České republiky je současným vyvrcholením těchto ocenění. Neumím si přitom představit, že by mu někdo, kdo ho zná, toto ocenění nepřál.

Eduard Fuchs